

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

Лугової Дар'ї Володимирівни

на тему: «Динаміка іменника м. Запоріжжя кінця XVIII – початку XXI ст.»,
поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 03
Гуманітарні науки за спеціальністю 035 Філологія

Подана на розгляд експертної групи дисертація Д. В. Лугової «Динаміка іменника м. Запоріжжя кінця XVIII – початку XXI ст.» є **актуальним** науковим дослідженням. У дисертації доведено, що іменник м. Запоріжжя (до 1921 року – Олександрівськ) вирізняється своєрідністю, у системі власних особових імен відображена багатогранна мовленнєва діяльність запоріжців на різних історичних етапах культурного й соціального розвитку міста. Відсутність аналізу історичного та сучасного матеріалу іменника цього регіону, особливостей його функціонування в той чи той часовий період зумовлює актуальність дослідження, яку посилює ще й те, що дотепер недостатньо вивченими залишаються питання виникнення, походження, розвитку, динаміки, лексико-семантичних, словотвірних і мотиваційних особливостей функціонування локального іменника.

Дисертація виконана відповідно до науково-дослідної теми кафедри української мови Запорізького національного університету «Ономастикон Запорізької області» (номер державної реєстрації 0123U102495). За змістом дисертаційна праця, її наукові результати та висновки відповідають спеціальності 035 Філологія.

Наукова новизна дисертаційної роботи Д. В. Лугової полягає в тому, що вперше в українській ономастиці здійснено комплексний аналіз складу особових імен, простежено динаміку чоловічого та жіночого іменника м. Запоріжжя з кінця XVIII до початку XXI ст. Проаналізовано імена жителів м. Запоріжжя з 1774 по 2020 рр., дібрані з метричних книг, актових записів цивільного стану, відомостей з Державного реєстру актів цивільного стану в Запорізькій області Управління державної реєстрації Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції, власноручні польові записи локального іменника, виконані протягом останнього десятиліття. Дослідження метричної документації із позицій ономастичних студій становить особливий інтерес для сучасної лінгвістики, бо дає змогу простежити не лише історію, соціальні та демографічні процеси в місті Запоріжжі, етнічний склад його населення, а й виявити основні тенденції та

традиції номінаційних процесів певного періоду в розвитку антропонімікону міста.

Теоретичне значення дисертаційної праці полягає у введенні в обіг нового антропонімного матеріалу, який може бути використаний для подальшого вивчення сучасного іменника українців. Репрезентований фактичний матеріал, теоретичні положення, узагальнення та висновки поглиблюють знання про систему особових імен українців з кінця XVIII до початку XXI ст.

Практичне значення представленої на розгляд експертної групи дисертації полягає в тому, що її результати можуть бути використані для підготовки й викладання спецкурсів і спецсеминарів із української і слов'янської ономастики, історії регіональної антропоніміки, а також у лексикографічній практиці для укладання словників особових імен українців.

Аналіз кількості наукових публікацій, повноти відображення в них результатів дисертації та особистого внеску здобувача до всіх наукових публікацій, зарахованих за темою дисертації, засвідчив, що результати дослідження, викладені в дисертаційній роботі, отримані автором самостійно, повною мірою відображають основні положення й висновки роботи, оприлюднені на науково-практичних конференціях. Основні положення дисертації викладено у десяти одноосібних наукових публікаціях (загальний обсяг – 3,4 д. а.), серед яких чотири статті надруковано у фахових виданнях України (1,8 д. а.), сім публікацій – у збірниках наукових праць і матеріалах конференцій (1,6 д. а.).

Відповідність чинним вимогам щодо оформлення дисертації. Дисертаційна робота Д. В. Лугової «Динаміка іменника м. Запоріжжя кінця XVIII – початку XXI ст.» є завершеною науковою працею, у якій отримано нові обґрунтовані результати. Дисертаційну роботу виконано на належному науковому рівні, її результати мають наукову новизну і практичну значимість. Основні положення дисертаційної роботи опубліковані в наукових фахових виданнях, а також оприлюднені на науково-практичних конференціях. Дослідження відповідає обраній темі, розкриває її та підтверджує, що здобуч виконала всі поставлені в роботі завдання. Вимог академічної доброчесності дотримано, її порушень під час дослідження не виявлено. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури (220 позицій) та додатків (8). Повний обсяг дисертації – 306 сторінок, основного тексту – 188 сторінок.

Експертна група підтверджує відповідність дисертації Д. В. Лугової «Динаміка іменника м. Запоріжжя кінця XVIII – початку XXI ст.» вимогам, передбаченим п. 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії.

На підставі вищевикладеного експертна група рекомендує дисертацію Д. В. Лугової «Динаміка іменника м. Запоріжжя кінця XVIII – початку XXI ст.» до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

Голова на засіданні кафедри:
доктор філологічних наук,
професор, завідувач
кафедри української мови

Р. О. Христіанінова

Член експертної групи:
кандидат філологічних наук,
доцент, доцент кафедри
української мови

Н. О. Зубець

Член експертної групи:
кандидат філологічних наук,
доцент, доцент кафедри
української мови

С. В. Сабліна

« 04 » 05 2025 р.